

วรมธ ขอดบุ่น : อัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ในบริบทการท่องเที่ยว : ศึกษากรณี หมู่บ้าน
รวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย (Ethnic Identity in the Context of Tourism : A Case
Study of Baan Raummit, Muang District, Chiang Rai Province) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ปรีชา
คุณินทร์พันธุ์, 179 หน้า. ISBN 974-14-1864-7

การวิจัยเรื่องอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ในบริบทการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ
ศึกษาอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นในพื้นที่หมู่บ้านท่องเที่ยว การวิจัยครั้งนี้ใช้
กรอบแนวคิดทฤษฎีความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ และแนวคิดการท่องเที่ยว ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิง
คุณภาพ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีเทคนิควิธีที่สำคัญคือ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การ
สัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญ รวมถึงการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ผลการวิจัยพบว่า บ้านรวมมิตรประกอบไปด้วยผู้คนหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น
กะเหรี่ยง อาข่า ม้ง ลีซู แต่ละกลุ่มก็อัตลักษณ์ดั้งเดิมเป็นของตัวเองที่ได้รับมาจากการอบรมสั่งสอน
ของครอบครัวตั้งแต่แรกเกิด เมื่อการท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนก็ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอัต
ลักษณ์หลาย ๆ อย่างของทุกกลุ่มชาติพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็นภาษา การแต่งกาย ค่านิยม อาชีพ รวมถึงวิถี
ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ในเรื่องภาษานั้นชาวบ้านทุกกลุ่มชาติพันธุ์จะใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือเป็น
สื่อกลางในการพูดจากัน รวมถึงเมื่อสื่อสารกับคนไทยพื้นราบ

ด้านการแต่งกายก็มีแนวโน้มว่าชาวบ้านทุกกลุ่มชาติพันธุ์ จะแต่งกายเหมือนกับคนไทยพื้น
ราบมากขึ้นในชีวิตประจำวัน สำหรับชุดประจำเผ่าจะเก็บไว้ใช้ในวันสำคัญของชุมชน เช่น วัน
อาทิตย์ที่ต้องเข้าโบสถ์ วันคริสต์มาส หรือวันช้างของหมู่บ้าน นอกจากนี้ การท่องเที่ยวยังทำให้เกิด
การแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์มากขึ้น กล่าวได้ว่า การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้าน
เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นการปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้เข้ากับ
บริบทการท่องเที่ยวและบริบทอื่น ๆ ที่เข้ามามีอิทธิพลต่อชุมชน แต่สิ่งที่ไม่เปลี่ยนแปลงก็คือสำนึก
ของความเป็นชาติพันธุ์ที่ยังฝังอยู่ในจิตใต้สำนึก ไม่ว่าจะไปอยู่ที่ไหนของมุมโลก และเมื่อได้มีการ
ติดต่อและมีปฏิสัมพันธ์กับคนหลากหลายกลุ่ม ด้านหนึ่งมีผลทำให้อัตลักษณ์ของแต่ละกลุ่มชัดเจน
มากขึ้น ในแง่ของการแบ่งแยกว่าใครเป็นกะเหรี่ยง ใครเป็นอาข่า ใครเป็นม้ง อีกด้านหนึ่งก็มีผลให้
เกิดการผสมกลมกลืนระหว่างผู้คนกลุ่มต่าง ๆ ด้วย

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ลายมือชื่อนิสิต.....*2548 e.*
สาขาวิชา มานุษยวิทยา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*Dr. P. Saeng*
ปีการศึกษา 2548

4681149924 : MAJOR ANTHROPOLOGY

KEY WORD : ETHNIC GROUP / IDENTITY / GLOBALIZATION / CULTURAL TOURISM /
ECOTOURISM

WORAMETA YODBOON : ETHNIC IDENTITY IN THE CONTEXT OF TOURISM
: A CASE STUDY OF BAAN RAUMMIT, MUANG DISTRICT, CHIANG RAI
PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. DR. PREECHA KUWINTPANT,
179 pp. ISBN 974-114-1864-7

The main objective of the thesis, entitled Ethnic Identity in the Context of Tourism : A Case Study of Bann Raummit, Muang District, Chiang Rai Province, was to investigate ethnic identity and affects of tourism. The main concepts and theories used in this research were ethnicity and tourism. For collecting of the data, qualitative research methods such as participant observation, key informant interviews and in-depth interviews were employed.

The research have demonstrated that Baan Raummit consist of many ethnic groups such as Karen, Akha, Hmong, Lisu and so on. Socialization provides basic ethnic identity to all groups. Tourism leads people of these ethnic groups to transform their ethnic identity in various aspects such as language, costume, value and way of life. Villagers use Northern Thai dialect as a medium to communicate with other ethnic groups and with the local Thai.

Actually, villagers wear normal costume similar to that of Thai people, but on special occasions, they wear traditional ethnic costume such as on Sunday, Christmas day and Chaang day. Generally, tourism have changed people economic, polotical, scocial and cultural life of Baan Raummit on the whole.

Tourism leads to various changes in people ethnic identity, but the consciousness of ethnic origin does not change. Social interaction among ethnic groups on the one hand makes clear ethnic identity of each groups, i.e. we know who is Karen, Akha or Hmong, on the other hand it also paves the way to assimilation.

Department Sociology and Anthropology

Field of study Anthropology

Academic year 2005

Student's signature..... *Jyos C.*

Advisor's signature..... *Preecha Kuwintpant*